

SUOMENTANUT INKA PARPOLA

WSOY

**ANNAN
SINULLE
AURINGON**

JANDY NELSON

JANDY NELSON

*ANNAN
SINULLE
AURINGON*

*Suomentanut
INKA PARPOLA*

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ
HELSINKI

Ensimmäinen painos

Englanninkielinen alkuteos

I'll Give You the Sun

Copyright © 2014 by Jandy Nelson

Originally published by Dial Books for Young Readers,
The Penguin Group (USA) Inc.

Published by arrangement with Pippin Properties, Inc.
through Rights People, London.

Suomenkielinen laitos © Inka Parpola ja WSOY 2026

Werner Söderström Osakeyhtiö

Lönnrotinkatu 18 A, 00120 Helsinki

ISBN 978-951-0-51422-1

Painettu EU:ssa

Tuoteturvallisuuteen liittyvät tiedustelut: tuotevastuu@wsoy.fi

Isälle ja Carolille

Oikean ja väärän välissä on niitty. Tavatkaamme
siellä.

–RUMI

En usko muuhun kuin sydämen tuntemuksiin
ja mielikuvituksen totuuteen.

– JOHN KEATS

Siellä, missä on suurta rakkautta, on aina
ihmeitä.

– WILLA CATHER

Vaatii rohkeutta kasvaa aikuiseksi ja muuttua
siksi ihmiseksi, joka aidosti on.

– E.E. CUMMINGS

NÄKYMÄTÖN MUSEO

Noah

13 vuotta

Kaikki alkaa näin.

Zephyr ja Fry – kulmakunnan valtaapitävät sosiopaatit – jahaavat minua. Metsäpohja vavahtelee jalkojeni alla rynnätessäni halki ilman, puiden, tämän valkohehkuisen paniikin.

”Kuole, vitun hinttari!” Fry huutaa.

Sitten Zephyr on kimpussani ja taittaa toisen, sitten molemmat käsivarret selkäni taakse. Fry on napannut luonnoslehtiöni. Yritän heittäytyä sen kimppuun, mutta olen kädetön, avuton. Yritän vääntäytyä Zephyrin otteesta. En pysty. Yritän räpytellä heidät koiperhosiksi. Ei. He ovat entisellään: viisimetrisiä lukion tokan aivolimoja, jotka saavat kiksinsä heittämällä jyrkänteiltä kaltaisiani eläviä, hengittäviä kolmetoistavuotiaita.

Zephyr on ottanut minut takaapäin niskalukkoon. Hänen rintaehänsä kohoilee vasten selkääni, minun selkäni vasten hänen rintaansa. Kylvemme hiessä. Fry ryhtyy selailemaan lehtiötä. ”Katsotaanko, mitä olet piirrellyt, Kupla?” Näen mielessäni, miten hän jää rekan alle. Hän kohottaa sivua, jolla on muutamia luonnoksia. ”Zeph, vittu alastomia äijiä!”

Verenkiertoni pysähtyy.

”Eivät ne mitään äijiä ole. Niissä on *David*”, saan vinkaistua. Rukoilen ääneti: en saa kuulostaa gerbiililtä, Fry ei saa selata pitemmälle, myöhempiin piirroksiin, niihin jotka tein tänään, kun vakoilin, kun piirsin heidät, kohoamassa vedestä surffilaudat kainalossa, ei märkápukua, ei mitään, totaalisen kimmeltävinä, ja, uh: pidellen toisiaan kädestä. Olen kenties ottanut taiteellisia vapauksia. Piirrookset nähtyään he kuvittelevat... He tappavat minut jo ennen kuin tappavat minut, sen he tekevät. Maailma alkaa heittää kuperkeikkaa. Sinkoan sanoja päin Fryta: ”Siis haloo! Michelangelo? Oletko kuullut hänestä?” En aio käyttäytyä kuten minä. Jos esittää kovista, on kovis, on isä sanonut ja sanonut ja sanonut – kuin olisin jonkinlainen rikkinäinen sateenvarjo.

”Jep, olen kuullut.” Sanat tulevat Fryn suuresta turpeasta turvasta, joka ryvästyy muiden turpeiden piirteiden kanssa maailman massiivisimman otsan alle, minkä vuoksi häntä on helppo erehtyä luulemaan virtahevoksi. Hän repäisee sivun luonnoslehtiöstä. ”Hän oli kuulemma *gay*.”

Niin olikin – äitini kirjoitti aiheesta kokonaisen kirjan – mutta tuskinpa Fry sitä tietää. Hän nimittelee kaikkia *gay*ksi, ellei sitten kutsu heitä *homo*iksi tai *hinttareiksi*. Ja minua: *homoksi* ja *hinttariksi* ja *Kuplaksi*.

Zephyr nauraa räkättää synkeän demonisesti. Ääni värähtelee lävitseni.

Fry kohottaa seuraavaa luonnosta. Lisää *Davidia*. Alaruumis. Yksityiskohtainen tutkielma. Jäädyn kauhusta.

Molemmat nauravat. Hekotus kajahtelee metsän halki. Se kumpuaa linnuista.

Yritän jälleen riistäytyä irti Zephyrin niskalukosta, niin että voin riuhtaista lehtiön Fryn käsistä, mutta Zephyr vain tiukentaa otettaan. Zephyr, joka on helvetti Thor. Hän puristaa toisella käsivarrella kaulaani, toinen on painautunut vasten

keskivartaloani kuin turvavyö. Hän on rinta paljaana, suoraan hiekkarannalta, ja hänestä uhoava kuumuus tihkuu t-paitani läpi. Kookoksentuoksuinen aurinkovoide täyttää nenäni, koko pääni – myös valtameren väkevä haju, kuin hän kantaisi sitä selässään... Zephyr vetämässä vuorovettä perässään kuin peittoa... Se olisi hienoa, se olisi se (MUOTOKUVA: Poika joka vei meren mennessään) – mutta ei nyt, Noah, nyt ei todellakaan ole oikea hetki mielimaalata tätä älykkäipiötä. Napsahdan takaisin, maistan suolan huulillani, muistan että kuolen pian –

Zephyrin pitkästä merileväisestä märästä tukasta tippuu vettä kaulalleni ja olkapäilleni. Panen merkille, että hengitämme synkassa, raskaita, kömpelöitä henkäyksiä. Yritän hengittää eri tahtiin. Yritän irrottautua synkasta. Yritän irrottautua synkasta painovoimankin kanssa ja leijua ylös. En pysty kumpaankaan. En pysty mihinkään. Tuuli riepottelee piirrosteni palasia – nyt lähinnä perheenjäsenten muotokuvia – Fryn käsistä hänen repiessään ensin yhden, sitten toisen. Hän repäisee keskeltä kahtia kuvan Judesta ja minusta, leikkaa minut irti siitä.

Katson, kun lentää liihotan tieheni.

Katson, kun hän etenee aina vain lähemmäs kuvia, jotka tietävät minulle kuolemantuomiota.

Pulssi jyrisee korvissani.

Sitten Zephyr sanoo: ”Älä revi niitä, Fry. Hänen siskonsa väittää, että hän on hyvä.” Koska Zephyr pitää Judesta? Nykyään melkein kaikki pitävät, koska Jude surffaa rajummin kuin kukaan heistä, tykkää hyppiä jyrkänteiltä eikä pelkää mitään, ei edes valtavia valkohaita tai isää. Ja koska hänellä on se tukka – kulutan kaikki keltaiseni sen piirtämiseen. Se on satojen kilometrien mittainen ja kaikki Pohjois-Kalifornian asukkaat pelkäävät sotkeutuvansa siihen, varsinkin pikkulapset ja puudelit ja nyt myös aivolimasurffarit.

Ja hänellä on myös tissit, jotka saapuivat pikatoimituksena yhdessä yössä, vannon ja vakuutan.

Uskomatonta mutta totta. Fry tottelee Zephyriä ja pudottaa lehtiön.

Jude tiirailee minua sieltä käsin, aurinkoisena, tietävänä. Kiitos, sanon hänelle mielessäni. Hän pelastaa minua jatkuvasti pulasta, mikä yleensä on nöyryyttävää, mutta ei nyt. Tämä äskeinen oli oikeudenmukaista.

(MUOTOKUVA, OMAKUVA: Kaksoiset: Noah katsoo peiliin, Jude katsoo peilistä)

”Arvaa mitä me tehdään sinulle?” Zephyr raakkuu korvaani. Ja taas mennään – murhamoodi päällä kuten ennenkin. Hänen hengityksessään on liikaa häntä itseään. Minuun on tarttunut liikaa häntä.

”Olkaa kilttejä”, anelen.

”Olkaa kilttejä”, Fry matkii vinkuvalla tytönäänellä.

Vatsani muljahtaa. Devil’s Drop, kukkulan toiseksi pahin jyrkänne, jolta he aikovat minut pudottaa, on saanut nimensä syystä. Sen alla on teräväreunainen kiviröykkiö ja häijy kurimus, joka imaisee uhrin kuolleet luut tuonelan syövereihin.

Yritän jälleen rimpuilla irti Zephyrin otteesta. Ja jälleen.

”Tartu sen jalkoihin, Fry!”

Fry syöksähtää kolmetonnisen virtahevonruhonsa voimin kohti nilkkojani. Sori, tämä ei tapahdu. Ei vain tapahdu. Vihaan vettä, sillä minulla on taipumus hukkua ja lillua Aasiaan saakka. Tarvitsen kalloni yhtenä kappaleena. Sen murskautuminen on verrattavissa salaiseen museoon, joka saa purkupallokäsittelyn ennen kuin kukaan koskaan pääsee näkemään, mitä sen sisällä on.

Ja siksi minä kasvan. Ja kasvan ja kasvan, kunnes pukkaan päälläni taivasta. Sitten lasken kolmeen ja vittu sekoan. Kiitän

ajatuksissani isää kaikista niistä painiotteluista, jotka hän on pakottanut minut käymään patiolla, niistä kuolemaan asti käydyistä matseista, joissa hän sai käyttää vain yhtä käsivartta ja minä kaikkea, ja siitä huolimatta hän naulitsi minut maahan, koska hän on viiden metrin mittainen ja tehty rekan osista.

Mutta minä olen hänen poikansa, hänen gargantuaaninen poikansa. Olen kieppuva, musertavan ylivoimainen Goljatti, nahkapäällysteinen taifuuni, ja minä riuhdon ja riehun ja yritän riistäytyä vapaaksi, ja he painavat minut takaisin maahan, nau ravat ja sanovat kaikenlaista kivaa kuten ”vitun sairas runkkari”. Uskon kuulevani kunnioitusta jopa Zephyrin äänessä, kun hän sanoo: ”En saa sitä painettua maahan, se on kuin joku vitun ankerias”, ja se saa minut taistelemaan ankarammin – rakastan ankeriaita, ne ovat sähköisiä – näen itseni nyt jännitteisenä sähkölankana, oman yksityisen jännitteeni täyteen lataamana, kiepahtelen sinne ja tänne, tunnen heidän kehonsa vääntyvän ympärilleni lämpiminä ja liukkaina, molemmat painavat minut kerran toisensa jälkeen maahan, ja minä vapaudun heidän otteistaan, kaikki raajamme ovat kietoutuneet yhteen, ja nyt Zephyrin pää on painautunut rintaani vasten ja Fry on takanani, tuntuu kuin hänellä olisi sata kättä ja kaikki on pelkkää liikettä ja hämmennystä ja minä katoan siihen, katoan, katoan, katoan, kunnes alan epäillä... kunnes tajuan – minulla on erektio, yliluonnollisen kova stondis, ja se on survoutunut Zephyrin vatsaan. Korkeaoktaaninen kauhu kiirii lävitseni. Pakotan itseni kuvittelemaan verisintä yrjöttävintä helvetillisintä machete-verilöylyä – tehokkainta seisokintappajaani – mutta myöhäistä. Zephyr jäykistyy hetkeksi ja irrottautuu sitten minusta. ”Mitä vit-?”

Fry kierähtää polvilleen. ”Mitä tapahtui?” hän hinkuu Zephyrin suuntaan.

Olen kierinyt kauemmas, päätynyt istuma-asentoon polvet rintaa vasten. En voi vielä nousta seisomaan teltan pelossa, joten keskittän kaikki voimani itkun välttämiseen. Kuvottava frettituntumus möyrii tietään kehoni jokaiseen kolkkaan huohottaessani viimeisiä hengenvetojani. Ja vaikka he eivät tappaisikaan minua tässä ja nyt, iltaan mennessä kaikki kukkulalla tietävät, mitä äsken tapahtui. Voisin yhtä hyvin niellä sytytetyn dynamiittipötkön ja heittäytyä itse alas Devil's Dropilta. Tämä on pahempaa, niin paljon pahempaa, kuin että he olisivat nähneet pari typerää piirrosta.

(OMAKUVA: Hautajaiset metsässä)

Mutta Zephyr ei sano mitään, hän vain seisoo paikoillaan ja näyttää viikinki-itseltään, paitsi että hän on yhtäkkiä tosi omi-
tuinen ja myykkä. Miksi?

Vammautinko minä hänet mieleni avulla?

Ei. Hän viittoo valtameren suuntaan ja sanoo Frylle: "Annetaan vittu olla. Otetaan kamat ja häivytään."

Huojennus nielaisee minut kokonaisena. Onko mahdollista, ettei hän tuntenut sitä? Ei ole – se oli terästä, ja hän pompahti taaksepäin totaalisen kauhuissaan. Hän on edelleen kauhuissaan. Miksei hän sitten homokuplahinttaroi minua? Siksikö, että hän tykkää Judesta?

Fry kiepauttaa sormeja korvansa vierellä ja sanoo Frylle: "Jonkun frisbee on pahasti katolla, bro." Sitten minulle: "Kun sitä vähiten odottaa, Kupla." Hän esittää vapaapudotustani Devil's Dropilta räpylänkokoisella kourallaan.

Se on ohi. He suuntaavat takaisin rannalle.

Kiiruhdan luonnoslehtiöni luo ennen kuin he ennättävät muuttaa neandertalilaismieliään, sujautan sen kainalooni ja pikakävelen puiden sekaan taakseni katsomatta kuin tyyppi, jonka sydän ei väpätä, jonka silmiin ei tulvi kyyneliä, joka ei koe itseään aloittelijaksi tässä ihmiselämässä.

Kun olen selvillä vesillä, purskahdan nahoistani kuin gepardi – ne kiihdyttävät nollasta sataseen kolmessa sekunnissa, ja sama onnistuu käytännössä meikäläiseltäkin. Olen seisaluokan neljänneksi nopein. Pystyn avaamaan ilman ja katoamaan sen sisään, ja juuri sitä teen, kunnes olen riittävän kaukana heistä ja siitä, mitä tapahtui. Ainakaan en ole päivänkorento. Urospuolisilla päivänkorennoilla on kaksi mulkkuu murheenaan. Vietän jo puolet elämästäni suihkussa yhden takia, miettien asioita, joita en voi lakata miettimästä vaikka kuinka yritän, koska minä ihan todella, todella, *todella* tykkään niiden miettimisestä. Ei juma, että tykkäänkin.

Poukamaan päästyäni hyppelen kivillä, kunnes löydän hyvän luolan, josta käsin voin katsella auringon uiskentelua kuohuvassa vedessä seuraavien sadan vuoden ajan. Pitäisi olla megafoni tai gongi tai jokin, millä Jumalan voisi herättää. Vaihtaisin mielusti Hänen kanssaan sanasen. Itse asiassa kaksi:

MITÄ VITTUA?

Jonkin ajan päästä, kun en tavalliseen tapaan ole saanut vastausta, otan takataskustani hiilikynät. Ne onnistuivat jollain ilveellä selviytymään ehjinä koettelemuksesta. Istuudun ja avaan luonnoslehtiön. Mustaan kokonaisen tyhjän lehden, sitten toisen ja taas toisen. Painan niin lujaa, että murrann kynän toisensa perään, käytän ne kaikki viimeistä patkkaa myöten, niin että tuntuu kuin mustuus siirtyisi sivulle sormestani, minusta itsestäni. Täytän koko lehtiön. Siihen menee tuntikausia.

(SARJA: Poika pimeyden laatikossa)

Seuraavana iltana ruokapöydässä äiti ilmoittaa, että Sweetwinen mummi oli iltapäivällä hänen kyydissään ja että mummillla on Judelle ja minulle viesti.

Ei siinä mitään, mummi vain sattuu olemaan vainaa.

”Viimeinkin!” Jude hihkaisee ja lysähtää taaksepäin tuolillaan. ”Hän lupasi minulle!”

Mummi lupasi Judelle hiukan ennen kuin kolme kuukautta sitten kuoli nukkuessaan, että jos Jude joskus todella tarvitsisi häntä, hän olisi paikalla salamana. Jude oli hänen suosikkinsa.

Äiti hymyilee Judelle ja laskee kätensä pöydälle. Minäkin lasken käteni pöydälle, tajuan sitten peilaavani äitiä ja kätken kädet syliini. Äiti on tartuttava.

Ja vaihdokas – jotkut ihmiset vain eivät ole meikäläisiä, ja hän on yksi heistä. Olen kerännyt todistusaineistoa useamman vuoden. Aiheesta lisää myöhemmin.

Mutta nyt: äidin naama loistaa ja välkähtelee, kun hän valmistelelee esitystään. Hän aloittaa kertomalla, miten auto täyttyi ensin mummin hajuvedellä. ”Tehän muistatte, miten tuoksu tuli aina huoneeseen ennen häntä?” Äiti vetää dramaattisesti henkeä, aivan kuin keittiö täyttyisi mummin raskaasta kukkais-tuoksusta. Vedän dramaattisesti henkeä. Jude vetää dramaattisesti henkeä. Kaikki Kaliforniassa, Yhdysvalloissa, maailmassa, vetävät dramaattisesti henkeä.

Paitsi isä. Hän rykäisee.

Hänelle äidin tarina ei mene läpi. Isä nimittäin on artisokka. Tämä tiedonjyvä on peräisin hänen omalta äidiltään, Sweetwinen mummilta, joka ei koskaan pystynyt ymmärtämään, miten oli voinut synnyttää ja kasvattaa moisen ohdakkeen. En minäkään ymmärrä.

Ohdakkeen, joka tutkii loisia – ei kommenttia.

Vilkaisen hänen hengenpelastajan rusketustaan ja lihaksiaan, pimeässä hohtelevia hampaitaan, pimeässä hohtelevaa normaaliuttaan, ja tunnen juoksettumisen – koska mitä tapahtuisi, jos hän tietäisi?

Toistaiseksi Zephyr on pitänyt suunsa tukossa. Te ette todennäköisesti tiedä tätä, koska olen suunnilleen ainoa maailmassa joka tietää, mutta dork on urosvalaan peniksen virallinen nimitys englanninkielessä. Siis dorka. Miettikää sitä. Entä sinivalaan peniksen pituus? Kaksi ja puoli metriä. Toistan: KAKSI JA PUOLI METRIÄÄÄÄÄÄ! Tältä minusta on tuntunut eilisen tapahtumien jälkeen.

(OMAKUVA: Betonidorka)

Joo.

Mutta joskus minusta tuntuu, että isä epäilee. Joskus minusta tuntuu, että leivänpaahdinkin epäilee.

Jude tyrkkii pöydän alla jalkaani kiinnittääkseen huomioni pois suolasirottimesta, jota nyt tajuan tuijottaneeni. Hän nyökkää kohti äitiä, jonka silmät ovat kiinni ja kädet sydämen päällä. Sitten kohti isää, joka katsoo äitiä kuin tämän kulmakarvat olisivat ryömineet leualle. Pullistelemme silmiämme toisillemme. Puren poskeani, jotten räjähdä nauruun. Jude tekee saman – meillä kahdella on yhteinen naurukytkin. Jalkamme painautuvat yhteen pöydän alla.

(PERHEKUVA: Äiti kommunikoi kuolleen kanssa illallispyödyssä)

”No?” Jude tivaa. ”Se viesti?”

Äiti avaa silmänsä, iskee meille silmää, sulkee silmät uudelleen ja jatkaa spiritistisellä wuu-wuu-äänellä. ”Minä siis hengitin kukilta tuoksuvaa ilmaa ja aistin tietynlaista kimmeltävää värähtelyä...” Hän huitoo käsiään kuin huiveja ottaen hetkestä kaiken irti. Tämän vuoksi hän saa niin usein Vuoden professori -palkinnon – kaikki haluavat olla osallisina hänen esityksessään. Nojaudumme kuuntelemaan hänen seuraavia sanojaan, Viestiä Yläkerrasta, mutta sitten isä keskeyttää ja lätistää tehokkaasti huiman hetkemme.

Hän ei ole koskaan saanut Vuoden professori -palkintoa. Ei kertaakaan. Ei kommenttia.

”Olisi tärkeää, että painottaisit lapsille puhuvasi vertausku-
vallisesti, kultaseni”, hän sanoo ja suoristaa selkäänsä, niin että
hänen päänsä pamahtaa katon läpi. Useimmissa piirroksissani
hän on niin iso, etten saa häntä mahtumaan paperille, joten
jätän pään pois.

Äiti kohottaa katseensa, riemu kasvoilta pyyhkiytyneenä.
”Paitsi etten tarkoita sitä vertauskuvallisesti, Benjamin.” Isä sai
ennen äidin silmät hohtamaan. Nyt hän saa äidin kiristelemään
hampaitaan. En tiedä miksi. ”Tarkoitin täysin kirjaimellisesti”,
hän kiristelee, ”että ainoa oikea Sweetwinen mummi, kuollut ja
kuopattu, istui vieressäni autossa, päivänselvänä.” Hän hymyi-
lee Judelle. ”Itse asiassa hän oli pukeutunut yhteen Leijuviista
Leningeistään ja näytti tyrmäävältä.” Leijuva Leninki oli mummin
vaatemallisto.

”Eikä! Mihin niistä? Siihen siniseenkö?” Juden tapa kysyä
tätä vihlaisee sydäntäni.

”Ei, siihen, jossa on pieniä oransseja kukkia.”

”Tietenkin”, Jude vastaa. ”Täydellinen haamuasu. Mehän
puhuttiin siitä, mihin hän tuonpuoleisessa pukeutuisi.” Mie-
leeni juolahtaa, että äiti keksii tämän kaiken päästään, koska Jude
kaipaa mummia aina vain. Hän hädin tuskin poistui mummin
viereltä loppuvaiheessa. Kun äiti löysi heidät sinä viimeisenä
aamuna, toisen unessa ja toisen kuolleena, he pitelivät toisiaan
kädestä. Minusta tämä oli ylenmääräisen karmivaa, mutta pidin
ajatuksen omana tietonani. ”Eli...” Jude kohottaa kulmakar-
vaansa. ”Se viesti?”

”Arvatkaa, mikä olisi minusta kivaa?” isä sanoo ja puhkuu
ja puhisee itsensä takaisin keskusteluun, jotta meille ei koskaan
selviäisi, mikä se hemmetin viesti oikein oli. ”Minusta olisi
kivaa, jos voisimme vihdoin julistaa Älyvapauden Aikakauden
päättäneeksi.” Taas tämä. Aikakausi, johon hän viittaa, alkoi

mummin muutettua meille asumaan. Isä, ”tiedeuskovainen rationalisti”, käski meitä suhtautumaan äitinsä suusta tulevaan ylikuonnolliseen potaskaan ripauksella tervettä epäluuloa. Mummi käski meitä olemaan kuuntelematta artisokkaa, joka tunnettiin myös hänen poikanaan, ja ottamaan tuon ripauksen ja viskaamaan sen suoraan vasemman olkapäämme yli paholaisen sokeuttamiseksi.

Sitten hän kaivoi esiin ”raamattunsa” – valtavan nahkakan-tisen kirjan, joka oli täynnä kajahtaneita ideoita (eli: potaskaa) – ja ryhtyi saarnaamaan. Enimmäkseen Judelle.

Isä kohottaa pitsanpalaa lautaseltaan. Juusto sukeltaa reuno-jen yli. Hän katsoo minua. ”Entäpä tämä, Noah? Häh? Kuka on jokseenkin huojentunut siitä, ettei meidän tarvitse syödä mummin onnenuuttamia pataruokia?”

Pysyttelen vaiti. Paska mäihä. *Rakastan* pitsaa, millä tarkoitan: jopa silloin, kun syön pitsaa, toivoisin syöväni pitsaa, mutten silti hyppäisi isän junaan, vaikka itse Michelangelo olisi sen kyydissä. Isä ja minä emme tule toimeen, mutta hän tapaa unohtaa sen. Minä en unohda koskaan. Kun kuulen hänen jylisevän äänensä huhuilevan minua katsomaan 49ersin matsia tai jotain elokuvaa, jossa kaikki räjäytetään taivaan tuuliin, tai kuuntelemaan jazzia, joka saa minut tuntemaan kuin kehoni olisi nurinpäin, avaan huoneeni ikkunan, hyppään ulos ja suun-taan metsään.

Välillä, kun kukaan ei ole kotona, menen isän työhuoneeseen ja murran hänen kynänsä. Kerran, erään poikkeuksellisen nöy-ryyttävän Noah, Rikkinäinen Sateenvarjo -keskustelun jälkeen, kun hän oli naureskellen tokaissut, että ellei Jude olisi kaksoseni, hän uskoisi minun syntyneen partenogeneesin seurauksena (tarkistin sanan: hedelmöitys ilman isää), livahdin autotalliin kaikkien nukkuessa ja käyttelin avaintani hänen autoonsa.

Koska pystyn joskus näkemään ihmisten sielut piirtäessäni heitä, tiedän seuraavan: äidin sielu on niin valtavan suuri auringonkukka, että hänellä on hädin tuskin tilaa sisäelimille. Judella ja minulla on yksi yhteinen sielu, joka meidän täytyy jakaa: puu, jonka lehdet ovat tulessa. Isän sielu on lautasellinen kärpäsentoukkia.

Jude sanoo hänelle: ”Luuletko, ettei mummi kuullut, kun äsken solvasit hänen keittotaitojaan?”

”Vastaus on kajahteleva ei”, isä vastaa ja imuroi sitten slaissin sisuksiinsa. Rasva saa hänen suunsa kimmeltämään.

Jude nousee seisomaan. Hiukset roikkuvat hänen päänsä ympärillä valopuikkoina. Hän katsoo kohti kattoa ja julistaa: ”Minä rakastin aina sinun tekemiäsi ruokia, mummi.”

Äiti kurottuu puristamaan Juden kättä ja sanoo sitten hänkin kohti kattoa: ”Minä myös, Cassandra.”

Jude hymyilee sisältä käsin.

Isä ampuu itseään sormella päähän.

Äiti rypistää otsaansa – se saa hänet näyttämään satavuotiaalta. ”Avaa mielesi mysteerille, Professori”, hän sanoo. Hän hokee tätä jatkuvasti isälle, mutta hänen oli tapana sanoa se eri lailla. Hänellä oli tapana sanoa se ikään kuin hän avaisi isälle ovea, ei niin kuin sulkisi oven päin isän pläsiä.

”Menin mysteerin kanssa naimisiin, Professori”, isä vastaa kuten aina, mutta ennen se kuulosti kehulta.

Me kaikki syömme pitsaa. Se ei ole hauskaa. Isän ja äidin ajatukset muuttavat ilman mustaksi. Kuuntelen omaa jauhamistani, kun Juden jalka löytää jälleen omani pöydän alla. Vastaan töykkäisyyn.

”Se mummin viesti?” Jude keskeyttää kireän hiljaisuuden toiveikkaasti hymyillen.

Isä katsoo häntä katse pehmeten. Jude on myös isän suosikki. Äidillä ei ole suosikkia, mikä tarkoittaa, että paikka on vapaana.

”Kuten sanoin.” Tällä kertaa äiti puhuu normaaliäänellään. Se on käheä, kuin kuulisi luolan puhuvan. ”Ajoin iltapäivällä CSA:n, sen kuvataidelukion, ohi, ja silloin mummi suhahti paikalle kertomaan, miten absoluuttisen täydellinen paikka se teille kahdelle olisi.” Hän pudistaa päätään, ilme kirkastuen, ja palaa takaisin tavanomaiseen ikäänsä. ”Ja niinhän se onkin. En käsitä, miten tajusin sen vasta nyt. Ajattelen jatkuvasti niitä Picasson sanoja: ’Jokainen lapsi on taiteilija. Ongelma piilee siinä, miten ihminen voi pysyä taiteilijana vielä aikuisenakin.’” Hänellä on se höperö ilme, joka hänen naamalleen leviää museoissa, ikään kuin hän olisi aikeissa kähveltää taideteokset. ”Mutta tämä. Tällainen tilaisuus tulee vastaan kerran elämässä, tyypit. En halua, että sisimpänne tukahdutetaan kuin...” Hän ei saa lausetta loppuun vaan haroo tukkaansa – mustaa ja kuin pommin jäljiltä – ja kääntyy isän puoleen. ”Minä todella haluan tätä heille, Benjamin. Tiedän, että se maksaa aika lailla, mutta minkälainen tilai-”

”Siinäkö se?” Jude keskeytti. ”Eikö mummi sanonut muuta? Oliko tuo se tuonpuoleisen viesti? Puhuiko hän muka jostain koulusta?” Hän näyttää siltä kuin purskahtaisi itkuun.

En minä. Taidekoulu? En koskaan kuvitellutkaan sellaista, en koskaan kuvitellut, että minun ei täytyisi mennä Rooseveltin lukioon, aivolimojen opinahjoon, jonne kaikki muutkin menevät. Olen melko varma, että veri alkoi juuri hehkua sisuksissani.

(OMAKUVA: *Ikkuna lennähtää auki rinnassani*)

Äidin naamalla on taas se höperö ilme. ”Se ei ole mikä tahansa koulu, Jude. Se on koulu, jossa teidän annetaan huutaa katoilta joka ikinen päivä neljän vuoden ajan. Ettekö te kaksi haluakin huutaa katoilta?”

”Huutaa mitä?” Jude kysyy.

Tämä saa isän hekottamaan matalan ohdakkeisesti. ”Enpä tiedä, Di”, hän sanoo. ”Se on vähän turhan painottunut koulu.

Unohdat, että meille muille taide on taidetta, ei uskontoa.” Äiti tarttuu veitseen ja survaisee sen isän vatsaan, vääntää. Isä jyrää eteenpäin autuaan tietämättömänä. ”Sitä paitsi he ovat vasta seitsemännellä luokalla. Lukioon on vielä pitkä matka.”

”Minä haluan sinne!” karjaisen. ”En halua tukahdutettua sisintä!” Tajuan, että nämä ovat ensimmäiset sanat, jotka olen lausunut pääni ulkopuolella koko tämän aterian aikana. Äiti myhäilee minulle. Isä ei voi ylipuhua häntä luopumaan ideasta. Taidelukiossa ei ole surftardeja, tiedän sen. Luultavasti siellä on vain sellaisia nuoria, joiden veri hehkuu. Vain vallankumouksellisia nuoria.

Äiti sanoo isälle: ”Heillä menee vuosi valmistautumiseen. Se on yksi koko maan parhaista kuvataidelukioista, ja siellä on huipputason opetusta muissakin aineissa, joten sen suhteen ei ole ongelmaa. Ja se on aivan takapihallamme!” Hänen innostuksensa kiihdyttää minua entisestään. Saatan pian räpyttää käsivarsiani. ”Sinne on todella vaikea päästä. Mutta teissä kahdessa on ainesta. Luontaisia kykyjä, ja te tiedätte jo nyt niin paljon.” Hän hymyilee meille niin ylpeänä, että tuntuu kuin aurinko kohoaisi pöydän ylle. Se on totta. Muilla lapsilla oli kuvakirjoja, meillä taidekirjoja. ”Aloitamme museo- ja galleriakäynnit heti tänä viikonloppuna. Siitä tulee mahtavaa. Voitte pitää keskenänne piirustuskilpailuja.”

Jude ryöpsäyttää kirkkaan neonsinistä yrjöä pitkin pöytää, mutta minä olen ainoa, joka huomaa. Hän piirtää ihan kohtuullisen hyvin, mutta se on ihan eri juttu hänelle. Minun kohdallani koulu lakkasi olemasta päivittäinen kahdeksantuntinen vatsakirurginen operaatio vasta, kun tajusin, että saatoin tarjoutua piirtämään jengistä kuvia sen sijaan, että he olisivat joutuneet puhumaan kanssani tai mättämään minua turpaan. Kukaan ei koskaan halunnut mättää Judea turpiin. Hän on hohtava ja hauska ja normaali – ei vallankumouksellinen – ja juttelee kaikkien kanssa.

**MYRSKYN LAILLA MUKAANSA TEMPAAVA
TARINA KAKSOSINA KASVAMISESTA,
RAKKAUDESTA, MENETYKSESTÄ
JA TAITEESTA.**

Ennen: Jude ja hänen kaksoisveljensä Noah olivat erottamattomat. Noah sai vetäytyä omiin oloihinsa piirtämään ja Jude puhui heidän kummankin puolesta.

Nyt, kolme vuotta myöhemmin: he tuskin sanovat sanaakaan toisilleen. Jotain on tapahtunut ja muuttanut kaksoset eri tavoin, mutta musertavasti. Kun Jude tapaa vastustamattoman pojan ja salamyhkäisen mentorin, lukot alkavat aueta.

Noah kertoo ajasta ennen, Jude nykyhetkestä. Molemmilla on vain puolikas tarinasta ja vain, jos he löytävät tiensä takaisin toistensa luo, he voivat luoda maailmansa uudestaan.

”Jandy Nelsonin kerronta on eläviäistä, hengästyttävää ja täynnä intohimoa, hänen tarinansa muistuttavat minua siitä, että sanat voivat muuttaa maailman.”

- SHATTER ME -SARJAN KIRJAILIJA TAHEREH MAFI

www.wsoy.fi

N84.2

ISBN 978-951-0-51422-1